

**Dobra praktyka
w zakresie walidacji efektów uczenia się**

Grecja

Kwalifikacja "Pracownik ochrony fizycznej"

Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Grecja. Kwalifikacja "Pracownik ochrony fizycznej".

Na podstawie ekspertyzy autorstwa: Vasiliki Tsekoura

Redakcja: Barbara Fijałkowska, Kamila Pihur

Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel. (22) 241 71 00

www.ibe.edu.pl

Wzór cytowania:

Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy (2026). *Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Grecja. Kwalifikacja "Pracownik ochrony fizycznej"*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy.

© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2026

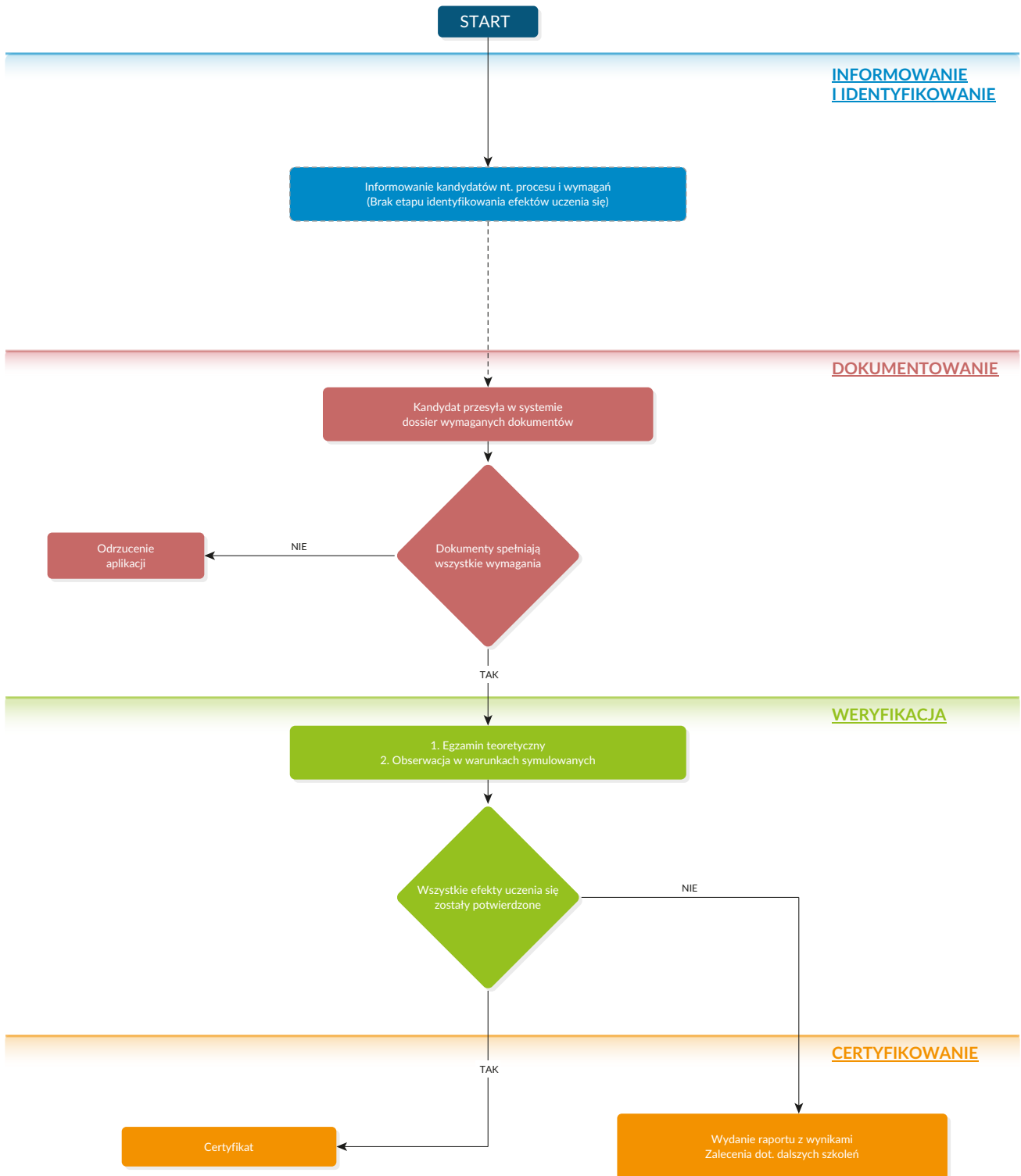
ISBN

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu ZSK6: Wspieranie dalszego rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w Polsce.

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

1. Kraj, nazwa instytucji.	5
2. Strona internetowa instytucji.	5
3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka.	5
4. Krótki opis procesu walidacji.	5
5. Szczegółowy opis procesu walidacji.	5
Identyfikowanie efektów uczenia się.	5
Dokumentowanie efektów uczenia się.	6
Weryfikacja efektów uczenia się.	6
6. Metody walidacji.	7
Egzamin teoretyczny – platforma cyfrowa.	7
7. Rezultaty walidacji.	8
8. Zasoby kadrowe.	8
9. Warunki organizacyjne i materialne.	9
10. Zapewnienie jakości walidacji.	9
11. Finansowanie.	10
12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki.	11
Poziom lokalny.	11
Poziom krajowy.	11
13. Ograniczenia.	12
Bibliografia.	12

1. Kraj, nazwa instytucji

- Grecja
- K.E.M.E.A.: Centrum Studiów ds. Bezpieczeństwa, pod nadzorem Ministerstwa Ochrony Cywilnej i Bezpieczeństwa Publicznego; E.O.P.P.E.P.: Krajowa Organizacja ds. Certyfikacji Kwalifikacji i Poradnictwa Zawodowego

2. Strona internetowa instytucji

<https://kemea.gr>; <https://www.eoppep.gr>

3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka

Grecka Rama Kwalifikacji (*Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων - ΕΠΠ*) – poziom 3.

Europejska Rama Kwalifikacji (European Qualifications Framework - EQF) – poziom 3.

4. Krótki opis procesu walidacji

Przedstawiona dobra praktyka z Grecji opisuje walidację efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego dla kwalifikacji **“Pracownik ochrony fizycznej” (poziom 3 HQF/EQF)**.

Procesem zarządzają wspólnie **Krajowa Organizacja ds. Certyfikacji Kwalifikacji i Poradnictwa Zawodowego (E.O.P.P.E.P.; gr. Εθνικός Οργανισμός πιστοποίησης προσόντων και επαγγελματικού προσανατολισμού)** oraz **Centrum Studiów ds. Bezpieczeństwa (K.E.M.E.A.; gr. Κεντρο Μελετων Ασφαλειας)** na podstawie regulacji zawartych w rozporządzeniu ministerialnym nr DP/11556/2022

W odróżnieniu od wielu modeli europejskich **grecki system nie przewiduje fazy identyfikowania, formalnie proces rozpoczyna się od dokumentowania i wymaga od kandydatów złożenia cyfrowego dossier** potwierdzającego spełnienie warunków wstępnych, w tym udokumentowania obywatelstwa, wykształcenia na poziomie minimum średnim oraz ukończenia obowiązkowego 105-godzinnego podstawowego programu szkoleniowego w akredytowanej placówce.

Walidacja obejmuje dwuczęściową weryfikację, tj. **60-minutowy test teoretyczny złożony** z 20 pytań wielokrotnego wyboru, losowanych z banku liczącego około 300 pozycji, oraz **obserwację w warunkach symulowanych**, opartą na scenariuszach sytuacyjnych, trwającą od 10 do 20 minut, przeprowadzany przez komisję ekspertów branżowych.

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie średniej arytmetycznej wynoszącej co najmniej 10 na 20 możliwych punktów z obu etapów łącznie. Kandydaci, którzy spełnią ten wymóg, uzyskują certyfikat, przy czym jest on wydawany w formie cyfrowej za pośrednictwem platformy E.O.P.P.E.P. z zastosowaniem uwierzytelniania TAXISnet/myAADE. Certyfikat stanowi obowiązkowy warunek prawny do uzyskania zezwolenia na wykonywanie zawodu, wydawanego przez Policję Grecką i zachowuje ważność przez pięć lat.

5. Szczegółowy opis procesu walidacji

Identyfikowanie efektów uczenia się

W greckim systemie walidacji faza identyfikowania nie została przewidziana (rozporządzenie ministerialne DP/11556/2022). Podczas gdy inne modele europejskie oferują kandydatom **wstępne doradztwo lub narzędzia samooceny umożliwiające rozpoznanie wcześniejszego uczenia się pozaformalnego i nieformalnego**, grecki system przyjmuje odmienne założenie: **wszyscy kandydaci nabyli już niezbędne**

kompetencje w trakcie obowiązkowego 105-godzinowego podstawowego programu szkoleniowego. Rozwiązanie to odzwierciedla decyzję polityczną o charakterze regulacyjnym, podyktowaną specyfiką sektora ochrony, w którym zapewnienie jednolitego i weryfikowalnego poziomu kompetencji ma bezpośrednie znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego.

Dokumentowanie efektów uczenia się

Wobec braku etapu identyfikowania w ramach regulacji wynikających z rozporządzenia ministerialnego DP/11556/2022 to właśnie ta faza jest formalnym punktem wejścia kandydata do systemu. Stanowi ona ściśle uregulowaną procedurę administracyjną, której celem jest weryfikacja spełnienia przez wszystkich wnioskodawców obowiązkowych wymogów prawnych koniecznych do uzyskania zezwolenia na wykonywanie zawodu przed przystąpieniem do weryfikacji.

Kandydaci są zobowiązani do złożenia **kompletu dokumentów wyłącznie w formie elektronicznej** do Centrum Studiów ds. Bezpieczeństwa (K.E.M.E.A.).

Komplet dokumentów musi zawierać:

- **dowód obywatelstwa greckiego**, etnicznego greckiego (Homogeneis) lub obywatelstwa UE;
- **potwierdzenie wieku i wykształcenia:** dokumenty potwierdzające, że kandydat ukończył 18 lat oraz posiada świadectwo ukończenia obowiązkowej szkoły średniej, takie jak dyplom gimnazjum lub równoważny;
- **zaświadczenie o stanie zdrowia psychicznego**, wydane przez psychiatrę;
- **certyfikat szkolenia:** oficjalny dokument potwierdzający ukończenie obowiązkowego 105-godzinowego Podstawowego Programu Szkoleniowego w akredytowanym Centrum Kształcenia Ustawicznego (K.D.V.M. – gr. Κέντρα Διά Βίου Μάθησης) certyfikowanym przez K.E.M.E.A.;
- **dane uwierzytelniające TAXISnet/myAADE do rejestracji za pośrednictwem krajowej infrastruktury cyfrowej**, wraz z potwierdzeniem opłacenia opłat administracyjnych wynoszących łącznie 150 EUR (dane z 2026r.), podzielonych następująco: 100 EUR na rzecz E.O.P.P.E.P. za certyfikację i zarządzanie rejestrem oraz 50 EUR na rzecz K.E.M.E.A. za organizację weryfikacji.

Dokumentacja kandydatów jest weryfikowana dwutorowo:

- **automatycznie** – poprzez sprawdzenie krzyżowe przedłożonych danych z krajowymi rejestrami ludności i ewidencją oświatową,
- **ręcznie** - w drodze audytów i wrywkowej kontroli wniosków.

Celem obu procedur jest potwierdzenie autentyczności przekazanych informacji. Cały cykl weryfikacji trwa zazwyczaj od pięciu do dziesięciu dni roboczych.

Weryfikacja efektów uczenia się

Etap weryfikacji obejmuje dwuczęściowy egzamin służący ocenie zarówno wiedzy teoretycznej, jak i kompetencji praktycznych kandydata.

Część teoretyczna

Egzamin teoretyczny przeprowadzany jest w **formie ustandaryzowanego testu komputerowego** w akredytowanym centrum egzaminacyjnym. Służy on weryfikacji wiedzy kandydata z zakresu regulacyjnych, operacyjnych i technicznych standardów obowiązujących w sektorze ochrony.

Część praktyczna

Egzamin praktyczny, przeprowadzany w **formie obserwacji w warunkach symulowanych**, polega na wykonaniu standaryzowanych zadań zawodowych i służy ocenie zdolności kandydata do praktycznego zastosowania kompetencji w sytuacjach zbliżonych do rzeczywistych zdarzeń w sektorze ochrony.

Dostępność dla kandydatów ze szczególnymi potrzebami

Kandydaci z udokumentowanym stopniem niepełnosprawności wynoszącym co najmniej 67% (w tym z dysfunkcją narządu wzroku lub ruchu, autyzmem bądź trudnościami w uczeniu się, takimi jak dysleksja) mogą przystąpić do egzaminu ustnego zamiast pisemnego testu wielokrotnego wyboru. Kandydatom z poważnymi dysfunkcjami słuchu lub mowy przysługuje prawo do korzystania z usług tłumacza języka migowego.

Certyfikowanie

Po zakończeniu egzaminu kandydaci, którzy uzyskali średnią arytmetyczną wynoszącą co najmniej 10 na 20 możliwych punktów z obu komponentów łącznie, otrzymują certyfikat. Certyfikat jest wydawany w formie cyfrowej za pośrednictwem platformy E.O.P.P.E.P. z zastosowaniem uwierzytelniania TAXISnet/myAADE. Stanowi on obowiązkowy warunek uzyskania zezwolenia na pracę kategorii a lub B, wydawanego przez Policję Grecką, i zachowuje ważność przez pięć lat. w przypadku wyniku negatywnego kandydaci otrzymują informację zwrotną wskazującą obszary do poprawy i są kierowani do ponownego przystąpienia do egzaminu po odbyciu uzupełniającego szkolenia.

6. Metody walidacji

Egzamin teoretyczny - platforma cyfrowa

Głównym narzędziem oceny wiedzy teoretycznej jest dedykowana platforma cyfrowa E.O.P.P.E.P.-K.E.M.E.A., stanowiąca bezpieczne i ustandaryzowane środowisko egzaminacyjne. Platforma obsługuje pełny cykl egzaminacyjny, obejmując rejestrację kandydatów, weryfikację ich tożsamości, sesje egzaminacyjne z kontrolą czasu oraz archiwizację wyników. **Egzamin składa się z 60-minutowego testu komputerowego obejmującego 20 pytań wielokrotnego wyboru, losowanych w dniu egzaminu drogą elektroniczną z publicznie dostępnego, zwalidowanego banku liczącego około 300 pytań.** Bank pytań jest aktualizowany co dwa lata, aby uwzględniać nowe zagrożenia i rozwiązania, takie jak nadzór z użyciem dronów oraz ataki cybernetyczno-fizyczne na infrastrukturę krytyczną. Platforma stosuje zaawansowane mechanizmy zabezpieczeń, w tym zdalny nadzór, rejestrowanie adresów IP oraz algorytmy przeciwdziałające nieuczciwym praktykom, co zapewnia integralność całego procesu egzaminacyjnego.

Platforma oferuje ponadto opcjonalne testy samooceny, które pozwalają kandydatom zapoznać się z formatem egzaminu, przećwiczyć odpowiadanie na pytania podobnego typu oraz uzyskać natychmiastową, automatyczną informację zwrotną na temat uzyskanych wyników – przed przystąpieniem do egzaminu oficjalnego.

Obserwacja w warunkach symulowanych

Egzamin praktyczny przeprowadzany jest w specjalnie wyposażonych salach egzaminacyjnych, w małych grupach liczących od dwóch do trzech kandydatów, co umożliwia egzaminatorom obserwację pracy zespołowej i reakcji na stres w kontrolowanych warunkach. Asesorzy – eksperci branżowi wywodzący się wyłącznie z rejestru partnerów K.E.M.E.A. lub rejestru asesorów E.O.P.P.E.P. – oceniają reakcje kandydatów na symulowane scenariusze kryzysowe z zastosowaniem ustandaryzowanych list kontrolnych i specjalistycznego sprzętu symulacyjnego, obejmującego makiety konsol CCTV, makiety systemów kontroli dostępu oraz manekiny AED i opatrunki urazowe wykorzystywane w scenariuszach medycznych.

Zadaniem kandydatów jest reagowanie na symulowane scenariusze odzwierciedlające rzeczywiste zagrożenia w sektorze ochrony – napady z użyciem broni, nagłe przypadki medyczne oraz sytuacje wymagające ewakuacji. Asesorzy oceniają przy tym trafność podejmowanych decyzji prawnych, umiejętności komunikacyjne kandydata oraz jego gotowość operacyjną. Wszystkie sesje są rejestrowane audiowizualnie w wyznaczonych pomieszczeniach; nagrania są przechowywane jako materiał dowodowy na potrzeby audytów zapewnienia jakości oraz na wypadek skorzystania przez kandydata z formalnej procedury odwoławczej.

Procedury online

Cały etap dokumentowania przebiega w formie cyfrowej. **Kandydaci składają dokumenty wyłącznie w formie elektronicznej do K.E.M.E.A.**, po czym dane są weryfikowane automatycznie poprzez sprawdzenie krzyżowe z krajowymi rejestrami ludności i ewidencją oświatową, uzupełnione ręcznymi audytami i wyrывkową kontrolą wniosków. Uwierzytelnianie tożsamości – zarówno na etapie rejestracji, jak i przy pobieraniu certyfikatu cyfrowego – odbywa się za pośrednictwem TAXISnet/myAADE, będącego krajową infrastrukturą cyfrową zapewniającą spersonalizowany dostęp do zasobów Niezależnego Organu ds. Dochodów Publicznych (IAPR). o przydzielonym terminie i miejscu egzaminu kandydaci są powiadamiani automatyczną wiadomością SMS co najmniej pięć dni wcześniej; dodatkowe informacje o statusie procesu są przekazywane drogą elektroniczną przez cały cykl walidacji.

7. Rezultaty walidacji

Proces walidacji może skutkować jednym z trzech możliwych wyników:

- **Pełna kwalifikacja:** kandydat, który uzyska średnią arytmetyczną wynoszącą co najmniej 10 na 20 możliwych punktów z obu komponentów, otrzymuje certyfikat poświadczający efekty uczenia się na poziomie 3. Greckiej Ramy Kwalifikacji (poziom 3. EQF), stanowiący obowiązkowy warunek uzyskania zezwolenia na wykonywanie zawodu; certyfikat zachowuje ważność przez pięć lat;
- **Częściowe uznanie efektów uczenia się:** ramy regulacyjne dopuszczają przyznawanie częściowych lub modułowych zaświadczeń (np. z zakresu pierwszej pomocy) do celów odnowienia, jednak opcja ta nie została jeszcze wdrożona w odniesieniu do certyfikacji wstępnej;
- **Wynik negatywny:** kandydaci, którzy nie zdadzą egzaminu, otrzymują informację zwrotną wskazującą słabe obszary i zalecenie ponownego przystąpienia do egzaminu po odbyciu uzupełniającego szkolenia; instytucja nie ma obowiązku zapewnienia kandydatowi spotkania z doradcą.

8. Zasoby kadrowe

W procesie walidacji biorą udział **trzy odrębne kategorie specjalistów**, których profile, kompetencje i obowiązki są ściśle określone w rozporządzeniu ministerialnym nr DP/11556/2022 oraz w wewnętrznych dokumentach E.O.P.P.E.P. i K.E.M.E.A.

Doradcy

Ze względu na brak fazy identyfikowania w obowiązujących ramach regulacyjnych **rola doradców ogranicza się do udzielania informacji proceduralnych na temat warunków wstępnych i trybu składania dokumentacji**. Funkcję tę pełnią zazwyczaj pracownicy administracyjni akredytowanych centrów kształcenia ustawicznego (K.D.V.M.) lub regionalnych biur E.O.P.P.E.P. Działania te nie wymagają specjalistycznego przeszkolenia w zakresie ochrony.

Asesorzy (egzaminatorzy i ewaluatorzy)

Asesorzy są odpowiedzialni **za ocenę wiedzy teoretycznej i kompetencji praktycznych kandydatów**. Rekrutują się wyłącznie z rejestru partnerów K.E.M.E.A. lub rejestru asesorów E.O.P.P.E.P. Profile zawodowe obejmują czynnych lub byłych funkcjonariuszy Policji Greckiej (w stopniu co najmniej sierżanta), starszych menedżerów ochrony z ponad dziesięcioletnim doświadczeniem operacyjnym, a także prawników i psychologów. Wymagania minimalne to tytuł zawodowy uczelni wyższej w odpowiedniej dziedzinie (prawo, kryminologia, pedagogika itp.) oraz co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe lub dydaktyczne. Asesorzy są zobowiązani do ukończenia obowiązkowego 40-godzinnego programu szkoleniowego dla asesorów oraz 16 godzin rocznie w ramach kształcenia ustawicznego.

Personel administracyjny i logistyczny

Integralność logistyczną procesu zapewniają: **kierownicy centrów egzaminacyjnych** (posiadający tytuł uczelni wyższej i min. pięcioletnie doświadczenie zawodowe), **sekretarze** (z zaawansowanymi kompetencjami w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych) oraz **nadzorcy i inwigilatorzy** odpowiedzialni za przestrzeganie procedur i zgłaszanie nieprawidłowości do E.O.P.P.E.P. Wszystkie osoby zaangażowane w walidację zobowiązane są do podpisania deklaracji o braku konfliktu interesów, obejmującej powiązania rodzinne do 3. stopnia z kandydatem lub więzi zawodowe z podmiotem szkolącym bądź firmą ochroniarską; personel ten podlega też corocznej ewaluacji.

9. Warunki organizacyjne i materialne

Harmonogram

Pełny cykl walidacji trwa zazwyczaj od 45 do 60 dni, licząc od złożenia wniosku do wydania certyfikatu. Poszczególne etapy trwają odpowiednio:

- **weryfikacja dokumentacji** – od 5 do 10 dni roboczych;
- **ustalenie terminu egzaminu** – do 30 dni od zatwierdzenia wniosku;
- **ogłoszenie wyników** – do 10 dni od daty egzaminu;
- **wydanie certyfikatu cyfrowego** – niezwłocznie po potwierdzeniu wyniku pozytywnego.

Infrastruktura cyfrowa

Proces jest ściśle zintegrowany z krajową infrastrukturą greckiej e-administracji. Platforma E.O.P.P.E.P. wykorzystuje szyfrowanie typu *end-to-end* do zarządzania ocenami i prowadzenia Krajowego Rejestru Certyfikowanych Specjalistów. Logowanie za pośrednictwem TAXISnet/myAADE jest obowiązkowe zarówno przy rejestracji, jak i przy pobieraniu certyfikatu cyfrowego. Zautomatyzowany system powiadomień SMS i e-mail zapewnia kandydatom bieżące informacje o terminach egzaminów i statusie procesu.

Wymagania organizacyjne i materialne dla centrów egzaminacyjnych

Akredytowane centra egzaminacyjne muszą spełniać rygorystyczne wymagania:

- sale egzaminacyjne powinny być wyciszone i wyposażone w aktywny monitoring;
- centra zobowiązane są do zapewnienia odrębnych, wyznaczonych stref oczekiwania i egzaminowania, uniemożliwiających porozumiewanie się kandydatów;
- wszystkie obiekty muszą spełniać krajowe standardy dostępności określone przez NAAD (Krajowy Urząd ds. Dostępności dla Osób z Niepełnosprawnościami) w odniesieniu do kandydatów ze szczególnymi potrzebami.

Na potrzeby oceny kompetencji praktycznych centra są wyposażone w:

- stanowiska symulacyjne (makiety konsol CCTV i systemów kontroli dostępu);
- zestawy do ćwiczeń pierwszej pomocy (manekiny, aparaty treningowe AED, opatrunki urazowe);
- obligatoryjne w urządzenia do rejestracji dźwięku i obrazu we wszystkich salach egzaminacyjnych.

10. Zapewnienie jakości walidacji

Zapewnienie jakości walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego jest w pełni zintegrowane z systemem zarządzania jakością kształcenia zawodowego na poziomie krajowym. Każdy etap procesu – od dokumentowania po certyfikowanie – podlega starannemu monitorowaniu i ciągłemu doskonaleniu.

Monitoring i inspekcje na miejscu

E.O.P.P.E.P. we współpracy z K.E.M.E.A. prowadzi systematyczny monitoring pełnego cyklu walidacji. Kluczowym elementem systemu jest przeprowadzanie inspekcji na miejscu, obejmujących wyrywkowo co

najmniej 30% wszystkich centrów egzaminacyjnych i ewaluacyjnych; inspekcje mogą być realizowane w dowolnym dniu roboczym w trakcie okresu egzaminacyjnego.

Ocena wewnętrzna i zewnętrzna

E.O.P.P.E.P. posiada certyfikat poziomu 1. Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (EFQM), co zobowiązuje do przeprowadzania corocznych ankiet satysfakcji wśród wszystkich uczestników. Ocena zewnętrzna jest prowadzona przez Agencję Zapewnienia Jakości i Akredytacji (ADIP) w cyklu dwuletnim. Całość ram regulacyjnych podlega Krajowemu Systemowi Zapewniania Jakości Kształcenia Ustawicznego, określanemu mianem „Π3”: ποιότητα, πάντα και παντού (gr. jakość, zawsze i wszędzie), zapewniającemu, że wyniki kształcenia zawodowego są mierzalne i zgodne ze strategią „Europa 2020”.

Procedura odwoławcza

Procedura odwoławcza jest ściśle uregulowana art. 12 rozporządzenia ministerialnego nr DP/11556/2022. Kandydatom przysługuje prawo do złożenia pisemnego odwołania w ciągu 10 dni od oficjalnego ogłoszenia wyników za pośrednictwem platformy E.O.P.P.E.P. Odwołania rozpatruje trójstronna komisja złożona z przedstawicieli E.O.P.P.E.P. i K.E.M.E.A. oraz niezależnego eksperta prawnego; decyzje komisji mają charakter wiążący i muszą zostać opublikowane w ciągu 20 dni. Kandydaci mogą ponadto wystąpić o kserokopię kart odpowiedzi w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia wyników.

Gromadzenie danych i podejmowanie decyzji

E.O.P.P.E.P. prowadzi dedykowaną bazę danych procesu walidacji, w której rejestrowane są wskaźniki zdawalności z podziałem na regiony, grupy wiekowe i płeć, wskaźniki trudności pytań egzaminacyjnych oraz zmienność ocen asesorów. Dane te są co miesiąc analizowane przez Wspólny Komitet Techniczny, który na ich podstawie doskonali standardy egzaminacyjne i dostosowuje programy nauczania do pojawiających się zagrożeń i środków zaradczych, takich jak nadzór z użyciem dronów bądź ataki cybernetyczno-fizyczne.

Podnoszenie kompetencji kadr

Wszyscy egzaminatorzy i nadzorcy muszą ukończyć wstępny 40-godzinny program szkoleniowy dla asesorów oraz odbyć corocznie 16 godzin szkolenia w ramach kształcenia ustawicznego, obejmującego takie zagadnienia jak interwencje w sytuacjach pourazowych (PTSD) i nowoczesne zarządzanie kryzysowe. Obserwatorium Przejścia Absolwentów Kształcenia Zawodowego na Rynek Pracy pełni rolę mechanizmu zwrotnego, łącząc wyniki certyfikacji z krajowymi danymi dotyczącymi zatrudnienia na potrzeby ciągłego doskonalenia profilu zawodowego personelu ochrony.

11. Finansowanie

Koszty ponoszone przez wnioskodawcę (dane z 2026 r.)

Kandydaci są zobowiązani do **samodzielnego pokrycia zasadniczej części kosztów związanych z udziałem w procesie walidacji**. Łączna obowiązkowa opłata egzaminacyjna **wynosi 150 EUR**, z czego 100 EUR przekazywane jest na rzecz E.O.P.P.E.P. tytułem certyfikacji i zarządzania rejestrem, a 50 EUR – na rzecz K.E.M.E.A. za organizację weryfikacji. Poza opłatami administracyjnymi kandydaci ponoszą koszty obowiązkowego 105-godzinnego podstawowego programu szkoleniowego w akredytowanych podmiotach, których ceny rynkowe wynoszą zazwyczaj od 300 do 500 EUR. Za wydanie przez Policję Grecką zezwolenia na pracę zawodową kategorii A lub B pobierana jest opłata administracyjna w wysokości 30 EUR.

Finansowanie publiczne i zasoby krajowe

E.O.P.P.E.P. funkcjonuje jako samofinansujący się podmiot prywatny, w związku z czym opłaty wnoszone przez wnioskodawców mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania infrastruktury certyfikacyjnej. Podstawowe budżety operacyjne K.E.M.E.A. i E.O.P.P.E.P. są jednak wspierane przez państwo greckie za pośrednictwem właściwych ministerstw. Kluczowym podmiotem są Publiczne Służby Zatrudnienia (gr. Δημόσια Υπηρεσία

Απασχόλησης – DYP), które oferują w pełne sfinansowanie szkolenia dla kandydatów bezrobotnych, często wraz z zasiłkiem szkoleniowym (ok. 525 EUR - dane z 2026 r.), co w praktyce ogranicza koszty ponoszone przez osobę indywidualną do samych opłat egzaminacyjnych i licencyjnych.

Wsparcie interesariuszy i Unii Europejskiej

Agencje ochrony (gr. *Ιδιωτικές Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας – Ι.Ε.Π.Υ.Α.*) często refundują pracownikom poniesione opłaty. Jakkolwiek w zakresie finansowania ze środków Unii Europejskiej bezpośrednie dotacje na egzaminy certyfikacyjne nie są dostępne, system korzysta ze znacznego wsparcia pośredniego w ramach programów EFS+, które finansują bony szkoleniowe DYP oraz infrastrukturę cyfrową stanowiącą podstawę krajowego rejestru zintegrowanego z TAXISnet i cyfrowego systemu wystawiania certyfikatów.

12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki

Poziom lokalny

Walidacja dla personelu ochrony jest realizowana w ramach strategicznego partnerstwa dwóch wyspecjalizowanych instytucji krajowych.

Centrum Studiów ds. Bezpieczeństwa (K.E.M.E.A.) zostało powołane na mocy ustawy nr 3387/2005 i funkcjonuje jako zaplecze naukowo-badawcze Ministerstwa Ochrony Obywateli, pełniąc rolę krajowego ośrodka ekspercko-doradczego w zakresie polityki bezpieczeństwa. Instytucja z siedzibą w Atenach zatrudnia ok. 120 badaczy, trenerów i doradców. Jest członkiem wiodących europejskich sieci, w tym ENISA (Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) i EC3 (Europejskie Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością), a ponadto pełni funkcję krajowego punktu kontaktowego ds. ochrony europejskiej infrastruktury krytycznej (ECI).

Krajowa Organizacja ds. Certyfikacji Kwalifikacji i Poradnictwa Zawodowego (E.O.P.P.E.P.) jest ustawowym organem krajowym podległym Ministerstwu Edukacji i Spraw Religijnych, odpowiedzialnym za Grecką Ramę Kwalifikacji oraz prowadzenie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Organizacja zatrudnia ok. 200 pracowników w całym kraju i jest afiliowana przy instytucjach międzynarodowych, w tym ENIC-NARIC i EQAVET. Obie instytucje koordynują swoje działania za pośrednictwem Wspólnego Komitetu Technicznego, obradującego raz w miesiącu.

Poziom krajowy

Grecki system walidacji przeszedł transformację strukturalną: **od tradycyjnego modelu edukacyjnego opartego na opartego na treściach kształcenia do scentralizowanych ram opartych na efektach uczenia się**. Kluczowe etapy legislacyjne tego procesu obejmują:

- ustawa 2518/1997 ustanowiła podstawowe ramy prawne dla firm świadczących usługi ochrony prywatnej (I.E.P.Y.A.); ustawa nr 3387/2005 powołała K.E.M.E.A. jako naukową podstawę dla standardów bezpieczeństwa;
- ustawa nr 3879/2010 formalnie włączyła uczenie się pozaformalne i nieformalne do systemu krajowego; w 2011 r. E.O.P.P.E.P. powstała w wyniku połączenia trzech organizacji, centralizując nadzór zarówno nad infrastrukturą szkoleniową, jak i wynikami certyfikacji;
- w grudniu 2015 r. Grecka Rama Kwalifikacji została z powodzeniem powiązana z Europejską Ramą Kwalifikacji (EQF), co stworzyło rzeczywistą przekładalność kwalifikacji niezbędną dla zawodowej mobilności w obrębie UE;
- rozporządzenie ministerialne nr DP/11556/2022 i ustawa nr 4957/2022 zmodernizowały protokoły oceniania, ustandaryzowały wymóg 105-godzinne szkolenia i formalnie włączyły certyfikaty dla personelu ochrony na poziom 3. Greckiej Ramy Kwalifikacji;
- Rozporządzenie nr FEK B' 3151/2024 doprecyzował zasady e-administracji oraz procedury odnawiania certyfikatów.

System jest uznawany za nie w pełni kompletny w świetle standardów europejskich ze względu na brak etapu identyfikowania – proces rozpoczyna się bezpośrednio od dokumentowania.

13. Ograniczenia

Mocne strony istniejącego systemu

Podstawową zaletą istniejących ram jest skuteczne **dostosowanie do standardów międzynarodowych**: powiązanie Greckiej Ramy Kwalifikacji z Europejską Ramą Kwalifikacji zapewnia certyfikatomu poziomu 3. przekładalność niezbędną dla zawodowej mobilności w obrębie UE. System wyróżnia się ponadto **rygorystycznym, dwuetapowym procesem oceny, łączącym test teoretyczny oparty na losowaniu pytań z obserwacją w warunkach symulowanych, opartą na scenariuszach sytuacyjnych**. Istotną rolę odgrywa też **rozbudowana integracja cyfrowa**: uwierzytelnianie oparte na TAXISnet i natychmiastowe cyfrowe wystawianie certyfikatów znacząco zwiększają przejrzystość i skracają czas oczekiwania na decyzję administracyjną. Dodatkowo zaletą systemu jest unikatowa synergia instytucjonalna pomiędzy K.E.M.E.A. – odpowiedzialnej za badania naukowe i wiedzę branżową – oraz E.O.P.P.E.P., pełniącej funkcję krajowej akredytacji i zapewnienia jakości.

Możliwe ulepszenia

- **Ewentualne dodanie etapu identyfikowania**: obecnie każdy kandydat musi ukończyć obowiązkowy 105-godzinny program szkoleniowy; rozwiązanie to nie uwzględnia wcześniejszego uczenia się, w tym np. służby wojskowej lub w policji;
- **Wdrożenia modularyzacji**: choć ramy prawne formalnie dopuszczają przyznawanie częściowych lub modułowych zaświadczeń, opcja ta nie została dotąd wdrożona w odniesieniu do certyfikacji wstępnej, co ogranicza elastyczność indywidualnych ścieżek rozwoju zawodowego;
- **Rozbudowa sieci placówek prowadzących weryfikację**: obecnie koncentracja centrów egzaminacyjnych w dużych ośrodkach miejskich generuje dodatkowe koszty podróży i finansowe dla kandydatów z odległych obszarów wiejskich i z wysp;
- **Popularyzacja walidacji efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego**: utrzymujące się w greckim społeczeństwie preferencje dla tradycyjnej edukacji formalnej opartej na bezpośredniej obecności, kosztem uznawania efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

Bibliografia

Podstawowe źródła instytucjonalne i regulacyjne:

1. Cedefop i ReferNet. (2025). Rozwiązania w zakresie walidacji: Grecja. W: Cedefop i ReferNet, *Chronologia polityk kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie* (aktualizacja 2024). Pobrane z [Timeline of VET policies in Europe – Greece](#)
2. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (2014). ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΥΛΗΣ SECURITY: Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού Ιδιωτικής Ασφάλειας [Podręcznik programu Security: Podręcznik kształcenia zawodowego personelu ochrony]. Ateny: KEMEA.
3. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (2023, 1 lutego). Θεσμικό Πλαίσιο [Ramy instytucjonalne]. Pobrane z [Ramy instytucjonalne – KEMEA](#)
4. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (2024). *Operational Standards Guide: Validation and Certification Framework for Level 3 Security Personnel*. Ateny: KEMEA. Pobrane z [Walidacja i certyfikacja personelu ochrony – KEMEA](#)
5. Instytut Badań Edukacyjnych. (2020). *Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Polska. Kwalifikacja „Metoda Bilansu Kompetencji”*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.
6. Republika Grecka. (1997). Ustawa 2518/1997 w sprawie regulacji firm świadczących usługi ochrony (IEPYA). Dziennik Ustaw A' 177. Pobrane z [Ustawa 2518/1997 – Nomoskopio](#)
7. Republika Grecka. (2005). Ustawa 3387/2005 o powołaniu Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). Dziennik Ustaw A' 220. Pobrane z [Ustawa 3387/2005 – Nomoskopio](#)

8. Republika Grecka. (25 sierpnia 2022 r.). Rozporządzenie ministerialne DP/11556/2022 w sprawie certyfikacji personelu ochrony. Dziennik Ustaw B' 4491. Pobrane z [Rozporządzenie ministerialne DP/11556/2022 – KEMEA](#)
9. Republika Grecka. (2022). Ustawa 4957/2022 o włączeniu certyfikatów ochroniarskich do Greckiej Ramy Kwalifikacji. Dziennik Ustaw A' 156. Pobrane z [Ustawa 4957/2022 – Kodiko](#)
10. Republika Grecka. (2024). FEK B' 3151/2024 w sprawie aktualizacji ram regulacyjnych certyfikacji. Dziennik Ustaw B' 3151. Pobrane z [FEK B' 3151/2024 – KEMEA](#)
11. Manoudi, A. (2016). *2016 update to the European inventory on validation of non-formal and informal learning. Country report: Greece*. Saloniki: Cedefop. Pobrane z [Raport krajowy Grecja 2016 – Cedefop](#)
12. Krajowa Organizacja ds. Certyfikacji Kwalifikacji i Poradnictwa Zawodowego (E.O.P.P.E.P.). (2023). *Obserwatorium Przejścia Absolwentów Kształcenia Zawodowego na Rynek Pracy: Raport roczny*. Ateny: E.O.P.P.E.P. Pobrane z [Publikacje E.O.P.P.E.P. – biblioteka cyfrowa](#)
13. Krajowy Rejestr Procedur Administracyjnych (MITOS). (b.d.). 963466 *Zezwolenie na pracę dla personelu ochrony prywatnej firm świadczących usługi ochrony*. Ateny: Ministerstwo Ochrony Obywateli. Pobrane z [Zezwolenie na pracę – personel ochrony prywatnej \(MITOS\)](#)

Źródła instytucji prowadzących szkolenia:

1. Dimitra Education & Consulting S.A. (2025). *Podstawowy program szkoleniowy dla personelu ochrony prywatnej (Security)*. Pobrane z [Podstawowy program szkoleniowy – Dimitra](#)
2. ESA Security Solutions S.A. Academy. (2026). *Program szkoleniowy dla bezrobotnych z zasiłkiem 525 EUR*. Pobrane z [Program szkoleniowy dla bezrobotnych – ESA Academy](#)
3. European Development (KEK-EA). (2024). *Personel ochrony prywatnej – Kozani*. Pobrane z [Szkolenie personelu ochrony prywatnej – KEK-EA](#)
4. Future Worlds Center Wiki. (2015, 4 lutego). *Center for Security Studies (KEMEA)*. Pobrane z [Centrum Studiów Bezpieczeństwa – Future Worlds Center Wiki](#)
5. Policja Grecka (Astynomia.gr). (2022). *Jakie dokumenty są wymagane do uzyskania zezwolenia na pracę dla personelu firm ochroniarskich?* Pobrane z [Dokumenty wymagane – zezwolenie na pracę w ochronie \(Policja Grecka\)](#)
6. KEK10 Pallini. (2026). *Szkolenie personelu ochrony (Security)*. Pobrane z [Szkolenie personelu ochrony – KEK10](#)

Ogłoszenia egzaminacyjne i wyniki:

1. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (2022). *Bank pytań egzaminacyjnych (Trapeza Thematon): Katalog pytań na egzaminie certyfikacyjne*. Pobrane z [Bank pytań egzaminacyjnych – KEMEA](#)
2. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (8 lutego 2023 r.). *Często zadawane pytania dotyczące egzaminów certyfikacyjnych*. Pobrane z [FAQ – egzaminie certyfikacyjne \(KEMEA\)](#)
3. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (2 października 2025 r.). *Ogłoszenie o egzaminach certyfikacyjnych, 4. okres 2025 (nowe ramy)*. Pobrane z [Ogłoszenie – 4. okres egzaminacyjny 2025 \(KEMEA\)](#)
4. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (15 października 2025 r.). *Wyniki egzaminów certyfikacyjnych, 3. okres 2025 – nowe ramy*. Pobrane z [Wyniki – 3. okres egzaminacyjny 2025 \(KEMEA\)](#)
5. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (14 listopada 2025 r.). *Przydział terminów egzaminacyjnych (4. okres 2025)*. Pobrane z [Terminy egzaminów – 4. okres 2025 \(KEMEA\)](#)
6. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (1 grudnia 2025 r.). *Ogłoszenie o egzaminach certyfikacyjnych, 1. okres 2026 (nowe ramy)*. Pobrane z [Ogłoszenie – 1. okres egzaminacyjny 2026 \(KEMEA\)](#)
7. Centrum Studiów Bezpieczeństwa (KEMEA). (11 grudnia 2025 r.). *Wyniki egzaminów certyfikacyjnych, 4. okres 2024 – nowe ramy*. Pobrane z [Wyniki – 4. okres egzaminacyjny 2024 \(KEMEA\)](#)
8. Scribd. (2026). ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΕΜΕΑ [Dokumenty wymagane na egzaminach KEMEA]. Pobrane z [Dokumenty wymagane na egzaminach KEMEA – Scribd](#)